

UNIVERSITETET I BERGEN
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

FoF-bulletin

Nyhetsbrev fra Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Nr. 1/2014

Mai 2014

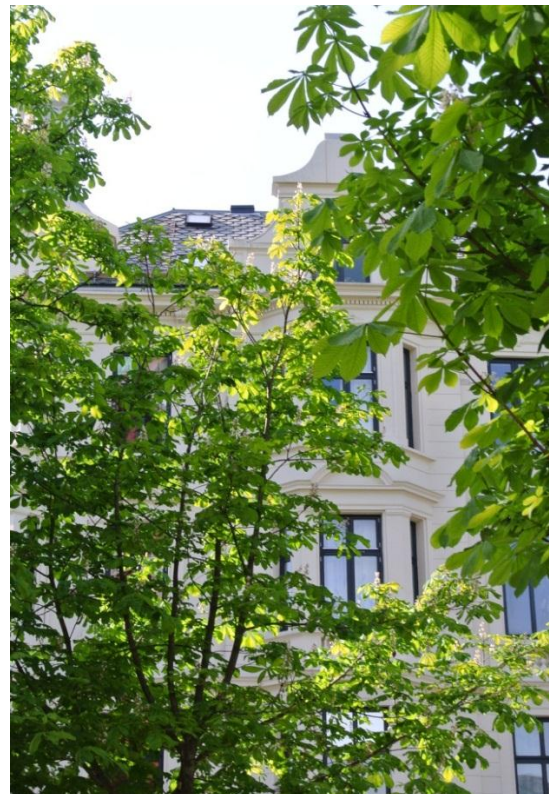
Instituttleders hilsen

Avslutningen av dette akademiske året har satt fokus på arbeidet med en ny strategi for UiB. Det har vært gjennomført allmøter i regi av rektoratet og fakultetsledelsen. Også FoF er i gang med sitt strategiarbeid. Utfordringen for FoF blir hvordan vi skal komme styrket ut av de endrede rammebetingelsene som helt sikkert vil komme, selv om vi enda ikke kjenner detaljene. Det vi må gjøre er å fokusere på tre ting. For det første må vi fullføre prosessen som resulterer i at alle fast ansatte forskerkompetente personer ved instituttet får optimale rammebetingelser for forskning i sine stillinger. Det vil si full stilling med normalvilkår. Forskningsmiljøet ved FoF vil alltid være avhengig av forskningen hver enkelt gjennomfører innenfor sin stilling. Vi har med eksisterende stillingsressurser allerede et stort og sterkt filosofimiljø. Vi er kommet godt i gang med strategiarbeidet, og regner med at vi har grunnstrukturen på plass om et års tid. Sammen med de forventede nyansettelser vil FoF om et år ha et godt fundament for det videre arbeid. For det annet må vi gjøre det som skal til for at forskningen ved instituttet resulterer i publikasjoner i forskningsfronten. Det vil ikke si at alle hele tiden skal publisere på et høyt internasjonalt nivå, men vi må arbeide for å få et miljø som totalt sett får ut publikasjoner som blir lagt merke til internasjonalt regelmessig. Vi har bare så vidt begynt på dette arbeidet. For det tredje må vi forbedre rekrutteringen til undervisning vår. Vi må ha som mål at FoF skal tiltrekke seg de beste studentene ved UiB, både til fagstudiet, og til de kurs vi tilbyr for

studenter ved andre fag. Vi har gjort en del mindre strukturelle endringer i vår studieplan, men det gjenstår enda mye arbeid før vi oppnår denne ambisiøse målsettingen.

Dette er mine tanker om hva vi bør fokusere på i vårt videre strategiarbeid ved FoF. Jeg ønsker alle en riktig god sommer, slik at vi, når vi kommer tilbake godt uthvilt i august, kan ta fatt på arbeidet med å få realisert de strategiske målene vi ønsker å oppnå.

*Med vennlig hilsen
Reidar Lie*

Nytt fra Instituttrådet

Ny instituttstrategi for perioden 2016-2019 (sak 2014-2)

FoF har oppnevnt fire arbeidsgrupper som får i oppgave å utarbeide en strategisk plan innenfor hvert av de fem områdene nevnt i notatet fra instituttleder (se sakspapirene). De fire gruppene tar utgangspunkt i Utvalg for fagstudier ved FoF (UFF), Forskningsutvalget, Exphil-utvalget samt en gruppe sammensatt av en administrativ og en vitenskapelig ansatt. Arbeidsgruppene skal utføre sitt arbeid innenfor rammene av UiBs og HFs strategiarbeid.

Mulig opprettelse av mastergrad i retorikk: FoF sin rolle (sak 2014-4)

FoF stiller seg positivt til å veilede masterstudenter i retorikk dersom et masterprogram i retorikk blir opprettet ved UiB. FoF stiller seg også positivt til at interesserte studenter i retorikk kan delta på det reviderte metodekurset for masterstudenter i filosofi (5 + 10 studiepoeng) som går fra midten av første til midten av fjerde semester i masterstudiet.

Utlysning av ledige stillinger/bruk av ledige stillingsressurser (sak 2014-11)

I tillegg til de to utlysningene som er gjort i mai i år (eget oppslag i bulletinen), stiller instituttrådet seg positivt til å lyse ut den tredje ledige stillingen internt for ansatte i deltidsstillinger som har førstekompetanse.

Videreføring av professor II-stilling (sak 2014-12)

Anat Biletzkis tilsetningsforhold som professor II videreføres for treårsperioden 1.1.2015-31.12.2017.

Vi nevner også at vårt fagstudieutvalg har endret navn til *Utvalg for fagstudier* (UFF).

Akademisk skrivesenter ved HF

Det går mot oppretting av et Akademisk skrivesenter som et pilotprosjekt ved Det humanistiske fakultet slik dette er blitt skissert i søknad fra FoF 29.10.13.

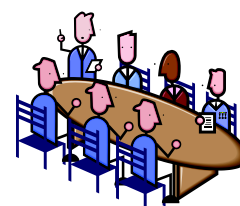

Pilotprosjektet vil bli opprettet for perioden 01.04.2014 - 31.12.2016. Det vil bli opprettet en styringsgruppe for prosjektet bestående av en representant for Akademisk skriving, to representanter for studentene og to representanter for fagstudiene oppnevnt av Studiestyret, hvorav den ene vil være styringsgruppens leder. Prosjektet skal evalueres tidlig i annet halvår 2016. Fakultetsstyret vil deretter ta beslutning om videre drift på basis av evalueringen og en plan for videre organisering og finansiering.

FoF overtar Info-senterlokalene

Info-senteret for studenter ved HF blir etter planen flyttet fra 1. etg., Sydnesplassen 12/13 og over til Sydneshaugen skole høstsemesteret 2014. Når flyttingen er gjennomført, vil FoF overta lokalene i 1. etg. Planen er å gjøre om selve info-senteret til et allrom hvor ansatte og studenter bl.a. kan spise lunsj eller ta en pust i bakken underveis i arbeids-/studiedagen. Posten vil samtidig bli flyttet fra 3. til 1. etg. Vi håper at dette skal bli et rom som blir mye brukt og hvor det kan finne sted mange gode faglig/sosiale samtaler mellom både ansatte og studenter ved FoF.

Avlagte mastergrader høsten 2013

Dessverre var våre to studenter som avla mastergradseksamen høsten 2013 falt ut av forrige bulletin. Vi tar derfor med omtalen av deres prosjekter i dette nummeret:

Regina Mbabazi:
Policy Conditionality in Developing Countries: Addressing Some Ethical Concerns
(veileder:
Espen Gamlund).
Når rike land gir bistand til utviklingsland, følger det som oftest også med noen betingelser gitt av

giverlandet. Mbabazi drøfter i denne oppgaven de etiske aspektene som er knyttet til slike betingelser. Hvilke verdier ligger til grunn? Hvordan påvirker dette mottakernes verdighet og deres frihet eller autonomi til å gjøre egne valg?

Henrik Olsen:
Forholdet til eksess - Om skinnets overfladiske dybde
(veileder:
Helge Pettersen).

Henrik Olsens masteroppgave undersøker begrepet eksess innenfor en rekke filosofiske oppfatninger med vekt på betydningen av begrepet for forståelsen av menneskets forhold til skinn og overflate. Viktig for Olsens undersøkelse er skillet mellom væren og vorden slik det finnes i førsokratisk tenkning og den måten Nietzsche utvikler en tilblivelsesorientert tenkning på senere. Ved å forfølge temaet videre i tenkningen til Bataille, Benjamin, Klossowski og Baudrillard får Olsen fram det problematiske ved det menneskelige forholdet til det eksessive i den spenningen mellom illusjon og virkelighet som preger en senmoderne verden hvor simulasjonsprosesser og tiltagende operasjonalisering rår.

Undervisningstilbudet høsten 2014

Kode	Emne	Faglærer
FIL107	Innføring i politisk idéhistorie	Jørgen Pedersen
FIL121	Filosofihistoria frå opplysningstida til 1900-talet	Ole Martin Skilleås/Carola von Villiez
FIL123	Filosofiske originaltekstar frå opplysningstida til 1900-talet	Ole Martin Skilleås/Carola von Villiez
FIL125	Introduksjon til teoretisk filosofi *	Sorin Bangu
FIL126	Introduksjon til språkfilosofi	Ole Hjortland
FIL128	Innføring i moralfilosofi	Espen Gamlund
FIL217/317	Wittgensteinstudiar/ Masteremne i Wittgensteinstudiar**	Alois Pichler/Simo Säätelä
FIL233/333	Filosofien i antikken/ Masteremne i filosofien i antikken	Hallvard Fossheim
FIL237/337	Politisk idéhistorie/ Masteremne i politisk idéhistorie	Jørgen Pedersen
FIL230/231 /232/310/ 314	Tema: <i>Introduction to the Philosophy of Law</i> *	Carola von Villiez
FIL230/231 /232/310/ 314	Tema: <i>Origins of Analytic Philosophy</i> *	Kevin Cahill
FIL229/329	Nyere fransk filosofi	Arild Utaker
LOG200/201	Modallogikk	Ragnhild H. Jordahl
FIL311	Masterseminar 1**	Sorin Bangu
FIL312	Filosofiske kjelder og kjedekritikk**	Sorin Bangu
FIL313	Masterseminar 2**	Sorin Bangu
DIDAFIL I	Filosofididaktikk I	Hans Marius Hansteen
RET208	Praktisk argumentasjon	Amund Børdaahl
SPIK250	Fordjuping i interkulturell kommunikasjon	Finn Birkeland
FIL251	Bacheloroppgåve i filosofi	
FIL314	Ope forskingsemne i filosofi	
FILO350	Filosofi mastergradsoppgåve	

* undervisning på engelsk

** undervisning på engelsk hvis utenlandske studenter

To nye i administrasjonen

Guro Hauge Nygård startet nylig i et vikariat som konsulent i FoF-administrasjonen (50 %). Guro er 30 år gammel og er utdannet sykepleier - som hun har virket som i noen år. Hun har også engelskstudier fra

UiB i tillegg til at hun i det siste har tatt administrativ videreutdanning og ser sin framtid innenfor dette feltet.

Guro skal assistere ved et bredt spekter av oppgaver i tiden som kommer, ikke minst i forbindelse med den hektiske studentinntaksfasen over sommeren. Hun blir her til medio september.

Vi har også fått på plass - på papiret - en vikar for Ståle Melve i den tiden han er i farspermisjon. Han heter **Daniel Fitjar** og arbeider nå som studiekonsulent ved LLE. Til høsten skal han imidlertid begynne å studere juss, noe som lar seg kombinere med en 60 % studiekonsulentstilling ved FoF. Daniel vil i første omgang være her ut kalenderåret.

Daniel er 26 år gammel og utdannet religionsviter. Han vil offisielt starte for fullt i månedsskiftet juli/ august, selv om man kan komme til å treffe på ham i våre korridorer også før sommeren.

Vi ønsker begge hjertelig velkomne!

Ny PhD-stipendiat i kjømda

Vi regner med å få gjennomført intervjuer med de aktuelle kandidatene til stipendstillingen som ble utlyst i månedsskiftet januar/februar medio juni.

To nye førsteamanuenser

Halvard Fossheim har akseptert stillingen som førsteamanuensis i antikkens filosofi. Han starter i stillingen 1. august i år.

Fossheim er 45 år og utdannet ved UiO hvor han ved siden av bachelor- og master i filosofi også har tilleggsemner innen antikkens Hellas. Han tok Dr. Art. graden ved UiO i 2003 med avhandlingen «Nature and Habituation in Aristotle's Theory of Human Development». Hans hovedfokus har vært antikkens filosofi, særlig Platon og Aristoteles. Gjennom forskningen har han etablert et omfattende internasjonalt nettverk blant forskere innen antikkens filosofi. Han har også jobbet mye med å implementere innsikter fra Platon og Aristoteles i moderne filosofis diskusjoner innen normativ teori.

Ved siden av stillingen her ved FoF er han også sekretariatsleder ved Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsvitenskap og humaniora (NESH) og for Nasjonalt utvalg for vurdering av forskning på menneskelige levninger (Skjelettutvalget). I tillegg innehar han en professor II stilling I filosofi ved Universitetet i Tromsø.

(Foto: Forskningsetiske komiteer)

Ole Hjortland har akseptert stillingen som førsteamanuensis i språkfilosofi. Han starter i stillingen i september i år.

Hjortland er 32 år og har sin utdanning fra UiB (cand.mag.) og University of St Andrews, UK (M.Litt i 2006 og PhD i 2009). Tittelen på doktoravhandlingen er «The Structure of Logical Consequence: Proof-theoretic conceptions». Etter avsluttet dr.grad var han postdoktor ved St Andrews i halvannet år og deretter i halvannet år ved Ludwig-Maximilians-Universität (LMU), Munich, Germany, hvor

han siden mai 2013 og frem til nå har vært førsteamanuensis ved 'the Chair of Philosophy of Logic and Language'.

Hjortlands spesialfelt er språkfilosofi og logikk men han innehar også god kompetanse innen epistemologi, matematikkens filosofi og tidlig analytisk filosofi. Han har også opparbeidet et svært omfattende forskernettverk gjennom sine aktiviteter, som også har omfattet å skrive søknader for ekstern finansiering og for å arrangere internasjonale konferanser.

(Foto: *Academia.edu*)

Vi ønsker begge hjertelig velkomne!

Mot tilsetting i den åpne postdoktorstillingen

Jørgen Pedersen har takket ja til den åpne postdoktorstillingen som ble utlyst i juni 2013. Han tiltrer i stillingen 1. juli i år.

Pedersen er 42 år og har sin utdanning fra UiB. Denne omfatter hovedfag i sammenlignende politikk (2003), hovedfag i filosofi (2005) og doktorgrad (2011 ved Senter for vitenskapsteori). Avhandlingens tittel er «Habermas' method: Rational reconstruction». Han har også vært førstelektor ved exphil-undervisningen her ved FoF. Fra 1. oktober 2013 og frem til og med 31. juni i år er han ansatt på prosjektet «Etikk, informert samtykke og forskning», også det ved FoF.

Pedersens forskningsinteresser er knyttet til feltene politisk teori/politisk filosofi/politisk idéhistorie, vitenskapsteori og etikk. Han har først og fremst jobbet med kritisk teori ut fra Frankfurterskolen og da med særlig fokus på Habermas men også på Rawls' politiske filosofi.

I postdoktorgradsprosjektet ønsker han å jobbe med fordelingsrettferdighet, noe han også har skrevet mye om tidligere. Prosjektet er bl.a. forankret i FoFs forskningsgruppe *Etikk, politisk filosofi og jus* i tillegg til at han også

vil samarbeide med [Choice lab](#) (NHH) og VAM-prosjektet ved [Institutt for sammenlignende politikk](#) (UiB). Begge samarbeidsmiljøene er internasjonalt ledende innenfor sine felter.

PhD-stipendiat ved Griegforskning

[Rebecka Sofia Ahvenniemi](#) er ansatt som PhD-stipendiat ved [Senter for Griegforskning](#) fra 1. februar i år.

Ahvenniemi er utdannet både som filosof og som komponist. De siste årene har hun jobbet aktivt som komponist og som produsent samtidig som hun også har vært daglig leder i konsertserien [AVGARDE](#).

To nye førsteamanuensis-stillinger utlyses i august 2014

I utlysningsteksten vektlegges kompetanse innen teoretisk filosofi (epistemologi, vitenskapsfilosofi, metafysikk eller sinnsfilosofi). I tillegg ser instituttet etter kandidater med kompetanse innen politisk filosofi, etikk og rettsfilosofi. Kompetanse innen filosofihistorie vil bli vurdert som en fordel i vurderingen av søkere. Oppstart vil bli tidligst 1. januar 2015.

Nytt fra studentene ved FoF

Vårsemesteret ble innledet med en liten sosial samling med studenter og ansatte på rom 208/209 ved Sydneshaugen 12/13. Mat ble servert, drikke konsumert, og de oppmøtte fikk briljere med sine filosofikunnskaper gjennom en uheldig filosofiquiz. Etter samlingen gikk de som var interessert

videre til Kvarteret. Hva som skjedde videre ble ikke dokumentert.

Dette har blitt forsøkt videreført i form av Stipend-pils. Hver fredag etter stipend-utbetaling møtes studenter og ansatte som har tid og lyst opp på Ad fontes for uregulert samvær. Dette er noe som vil videreføres i høstsemesteret.

Filosofikaféen Hybris ble også forsøkt gjenopplivet, og et møte ble avholdt ved [Victoria Pub og Kafé](#). Espen Gamlund, førsteamanuensis ved instituttet, avholdt et interessant innlegg om temaet tilgivelse. Det var bra oppmøte, god stemning og tidvis opphetet diskusjon. Filosofikaféen vil også videreføres og utvikles neste semester. Styret håper å innlede semesteret med et møte, og avholde flere i løpet av semesteret.

Flere bachelorstudenter har i løpet av semesteret funnet veien til 5. etasje, noe som har medført et trivelig og gryende miljø blant studentene som frekventerer etasjen. Vi håper at dette vil fortsette i kommende semester.

Konferanse i København

Det danske [Netværk for kvinder i filosofi](#) arrangerte i samarbeid med [Bergensnettverket for kvinner i filosofi](#) 2-dagers konferansen «Filosofi og grensen» 28. februar og 1. mars.

Deltakerne var fra fire forskjellige nordiske universiteter. Konferansen fikk støtte fra Kvindernes Bygningsfond, Institut for Medier, Erkendelse og Formidling ved Københavns Universitet, Forskningsprojektet Global Genes - Local Concerns og Bergensnettverket for Kvinner i Filosofi. Konferansen var en oppfølging av konferansen med samme tittel som ble avholdt her ved FoF 5. og 6. desember 2012. Årets konferanse foregikk i [Studentarhuset](#) (bildet over).

De som holdt innlegg i København var:
-[Nana Kungsholm](#) (bildet øverst neste spalte), Københavns Universitet:

«Biobanking across Borders».

-[Anne Granberg](#), UiB, «Categories or modes of disclosure? An attempt at clarifying the meaning of some of Hannah Arendt's basic distinctions».

-[Lene Kristine Konrad](#), Roskilde Universitet: «Hvilken betydning har privathet?»

-[Stephanie Christiansen](#), Roskilde Universitet: «Film og virkelighet; fænomenologi og virkelighedsrepræsentation».

-[Rose Løvgren](#), Københavns Universitet: «Borderline men. The interplay between masculine and political liminality in interpretations of African conflict».

-[Ragnhild Hogstad](#)

[Jordahl](#) (bildet), UiB:

«The possible and the actual – the relationship between thinking about possibilities and causing actual change».

-[Zeynep Üsüdü](#), Syddansk Universitet: «Hvad er nysgerighet?»

-[Rebecka Ahvenniemi](#), UiB, «Språk, stemme og kropp. Om språkfilosofi, vokalmusikk og hva som kan skje i møtet mellom dem».

Fenomenologiseminar ved FoF

6. og 7. februar ble seminaret *The Historicity of human existence and the 'flesh'* arrangert her ved FoF. Tre av fenomenologiens fremste filosofer på temaet, [Dermot Moran](#) (bildet), UCD, Irland, [Felix O Murchadha](#), NUI

Galway, Ireland og [Ronald Bruzina](#), University of Kentucky, var blant de besøkende som holdt innlegg. Her ble også Konrad Rokstads bok «Husserl and Merleau-Ponty inquired into the historicity of human existence» vist frem og diskutert (presentert i forrige FoF-bulletin).

Seminar og workshop i Roma

Mario Perniola og Anna Camaiti Hostert

[Forskergruppen for subjektivering og senmodernitet](#) holdt seminar og workshop i Roma i samarbeid med [Mario Perniola](#) og [Det norske institutt i Roma](#), 9., 10. og 11. april. Temaet for seminaret, som følger opp fjorårets seminar, var: «Aesthetics of our age. Thinking Sense, Feeling and the Body in Contemporary Modernity.»

Den 9.april ble det holdt åtte innlegg ved tidligere og nåværende studenter ved FoF, som er knyttet til gruppen. De åtte var: Amir Ajdinovic, Stian L. Gundersen, Sara Bruteig Olsen, Claus Halberg, Stein Arnold Hevrøy, Remi Nilsen, Åse Camilla Thoresen og Henrik Olsen.

Den 10. og 11. april, i forbindelse med selve seminaret, ble følgende innlegg holdt:

-*Arild Utaker*: «Deleuzean Thinking and the Aesthetic Problems of our Age».

-Paneldiskusjon om *Mario Perniolas* bok *20th Century Aesthetics* ved Kristine Træland, Hans Jacob Ohldieck, Stein Hevrøy og Mario Perniola.

-*Kristin Sampson*: «Sounds of Subjectivity – or Resonances of Something other? »

-*Helge Pettersen*: «Nietzsche on Nihilism and Suffering».

-*Anna Camaiti Hostert*: «The Enigma of Inorganic Feeling and the masters of Style in the Book *Disgusti* by Mario Perniola».

Hostert er PhD, har undervist i visuell kultur ved en rekke universitet i USA og Italia, har skrevet flere bøker, laget filmer og hatt egne filmprogram på RAI.

-*Stian S. Grøgaard*: «With Bataille and Foucault in Manet's Studio».

Grøgaard er Dr.Philos., Professor i kunstteori ved Kunsthøgskolen i Oslo.

-*Mario Perniola*: «Philosophy's Smile».

Perniola er Professor i estetikk og forskningsleder ved Tor Vergata, Roma. Han har skrevet mer enn et tjuetalls bøker og er oversatt til en rekke språk. Han er grunnlegger av og hovedredaktør for tidsskriftet *Agalma*.

25 til 30 personer deltok på samlingen ved DNIR og fikk oppleve tre fine og filosofisk givende vårdager i Roma. Perniola og forskergruppen planlegger å videreføre og utvikle samarbeidet.

Etiske aspekter ved biobanker

FoF arrangerte et seminar i Shanghai 5. og 6. mai. Seminaret er ledd i et tonettverks-samarbeid som utgår fra FoF, et under [World Universities Network](#) (WUN) og et [Sino-Nordic Network](#) finansiert av [Nordisk Råd](#).

Fra WUN universitetene deltar [Bristol University](#), [Chinese University of Hong Kong](#) og Bergen. I det nordiske nettverk deltar [Uppsala](#), [Island](#), [Helsinki](#), [København](#) og Bergen. I tillegg deltar [National Institutes of Health](#) i USA, og [Fudan Universitetet](#) i Shanghai, [Peking Union Medical College](#) i Beijing, og [National University of Singapore](#). Temaet var etiske spørsmål i internasjonale biobanker.

Alumnusdager og fagfest på FoF

9. og 10. mai i år arrangerte UiB for første gang [alumnusdager](#) for alle sine alumnus (alle som har studert ved UiB).

Det hele startet med [fagfest](#) for både alumnus og ansatte her på Sydneplassen 12/13 fredag

kl. 19. 40 var påmeldt men med en del som dessverre måtte melde avbud, var det til slutt ca. 30 som deltok.

Ole Martin Skilleås holdt velkomsttalen hvor han bl.a. kom inn på endringer i både stab og emneportefølje ved FoF de siste årene. Deretter holdt Lars Svensen innlegget: «Filosofiens nytte og unytte for livet». Så var det tid for mat og drikke og ikke minst de gode samtaler. Noen gikk over til det generelle arrangementet for HF-ere kl. 21 mens de fleste så ut til å trives veldig godt i faglig/sosialt selskap her hos oss. I den forbindelsen vil vi rette en særlig takk til filosofistudentene Olav Skeie Tjensvoll og Øyvind Munthe som hjalp til både med å hanke inn tidligere alumner og med tilrettelegging for og opprydding etter fagfesten.

Lørdag serverte HF frokost i borggården på Sydneshaugen skole mellom 9.30 og 10.45. Mellom 11 og 12 var det fellesarrangement på Studentsenteret for alle UiBs alumner. Rektor utnevnte Erna Solberg til årets æresalumn. I tillegg var det en rekke innslag med bl.a. filmsnutter og musikk. 13-15 ble det holde en rekke populærvitenskapelige foredrag ved de ulike fakultetene. På HF var Lars Svendsen en av aktørene med foredraget «Ensomhetens filosofi» hvor han bl.a. tok opp spørsmålene: Hva er ensomhet? Hvem er de ensomme? Er ensomhet et økende problem?

Workshop om prioriteringer i global helse

Fra 11-13. mai i år arrangerte FOF i samarbeid med forskergruppen i [Globale Helseprioriteringer ved IGS](#) en workshop om prioriteringer i global helse. Workshopen ble holdt på [Litteraturhuset](#) og bestod av flere presentasjoner av forskere fra fagfeltene medisin,

filosofi, og helseøkonomi. Denne workshopen samler forskere i et større internasjonalt forskningsprosjekt, og deltakerne kommer foruten fra UiB, fra [National Institute of Health \(NIH\)](#), [University of Pennsylvania](#), [London School of Economics](#), og [Oxford](#). Espen Gamlund og tidligere masterstudent i filosofi, Carl Tollef Solberg, presenterte en artikkel de arbeider med om relevansen av 'badness of death' for helseprioriteringer. I etterkant av workshopen jobbes det med å lage en bok som skal utgis på Oxford University Press.

Relatert til dette kan det også nevnes at Espen Gamlund har fått støtte fra [Etikkprogrammet ved UiO](#) til en workshop om koplingen mellom 'badness of death' og helseprioriteringer. Siste nytt her er at filosofen [Jeff McMahan, Rutgers University](#), har akseptert en invitasjon om å komme for å diskutere implikasjonene av sin egen teori om døden for helseprioriteringer. Denne workshopen vil bli avholdt sommeren 2015.

Workshop: "Kant's Moral philosophy"

Dagene 12.-14. mai 2014 hadde FoF besøk av en av verdens ledende eksperter på Kants praktiske filosofi, [Dr. Jens Timmermann fra University of St. Andrews](#), der han holdt en tre dagers workshop med undertittelen «Kant on Practical Irrationality».

Fra en av Timmermanns forelesninger
Første dag holdt Timmermann en introduserende forelesning (2 t) om Kants

etiske teori og handlingsfilosofi, der han tok for seg tema som handling ut fra/i overensstemmelse med plikt, Moralloven og Det kategoriske imperativ, med utgangspunkt i de første delene av Kants verk "Grunnlegging av moralens metafysikk" fra 1785.

Andre dag var temaet «Kantian Imprudence. Why do we do things that harm our interests?» (3 t). Timmermann tok her for seg Kants lykkebegrep og problemer knyttet til dette: Hvorfor gjør vi ting som viser seg å være skadelige for oss? Kants svar er her i overensstemmelse med den intellektualistiske, sokratiske tradisjonen, der tanken er at man handler moralsk ubetenksomt grunnet en kognitiv mangel. Bakgrunntekster var første del av "Grunnlegging til moralens metafysikk" og kap. 1 av "Kritikk av den praktiske fornuft" (1788).

På workshopens siste dag var temaet «Kantian Immorality. Why do we do immoral things?» (3 t), der Timmermann argumenterte for at vi av og til bevisst kan velge, og velger, å utføre handlinger vi vet er umoralske fordi handlingene gir oss behag eller glede. Slike handlinger er ikke et resultat av en kognitiv mangel, men et uttrykk for rent viljesstyrte, etisk umoralske handlinger. Bakgrunns-litteraturen var her "Religion innen rammen av ren fornuft" fra 1793.

Det var godt oppmøte med ca. 12-14 deltakere til stede hver av dagene, og med mange gode spørsmål og kommentarer. Med denne workshopen har man fått en grundig oppdatering på Kants praktiske filosofi. Kants etikk er fremdeles viktig i den samtidige etiske debatt, og er derfor vel verd å bruke litt tid på. Anita Leirfall var ansvarlig for arrangementet.

Forskerseminar i London

FoF arrangerte 29. og 30 mai sammen med [Department of Philosophy, Logic and Scientific Method](#) ved London School of Economics et internasjonalt Forskerseminar om "[Philosophical problems in personalised medicine](#)". Seminaret samlet ca 20 personer fra London, Oxford, Leuven, og National Institutes of Health i USA. Fra Bergen deltok Reidar Lie, Sorin Bangu og Anders Reiersgaard. Temaet var hvilke etiske,

kunnskapsteoretiske og økonomiske problemstillinger bruk av genetisk informasjon reiser når vi får stadig flere behandlinger som blir "skreddersydd" for den enkelte pasient.

Det vil gjøre det vanskelig å vurdere effekten pålitelig, øker kostnadene ved behandling og vil kunne øke ulikhetene i behandlingstilbud. Seminaret er ledd i et samarbeid mellom filosofimiljøet ved LSE og i Bergen.

WABs Agora-prosjekt fullført

Som et resultat av Wittgensteinarkivet (WAB) sin deltakelse i det nettopp avsluttede EU-prosjektet *AGORA: Scholarly Open Access Research in European Philosophy* har arkivet publisert over [1000 sekundærressurser for Wittgensteinforskere](#) i form av både bøker, artikler og audio-visuelt materiale. Alle ressursene er tilgjengelige Open Access: <http://wab.uib.no/ojs/>. I tillegg er det laget en [videopresentasjon](#) av WABs Agora-ressurser.

Young Researcher's pris til Christian Erbacher

Christian Erbacher har med presentasjonen «Editionspraxis und technologische Entwicklung - Zum Zusammenwirken von Geisteswissenschaft und digitalen Technologien in der Editionsgeschichte von Wittgensteins Nachlass» blitt tildelt en Young Researcher's pris ved den første konferansen innen Digital Humanities in German Speaking Areas i Passau (Tyskland). Tema i presentasjonen var fremtidig bruk av digital redigering basert på erfaringer fra historien om redigeringen av Wittgensteins Nachlass. Det ble også gitt en presentasjon både av det

pågående og av det tidligere arbeidet ved Wittgenstein Archives (WAB), noe som ble mottatt med stor interesse. Erbachers arbeid er finansiert gjennom hans postdoktorprosjekt «Shaping a Domain of Knowledge by Editorial processing: the case of Wittgenstein's work».

Gjesteforskere ved FoF

Edmund Dain gjester Wittgensteinarkivet i perioden mai til august, via Leif Erikson-mobilitetsprogrammet. Dain er professor i filosofi ved Providence College, USA.

Ivan Mladenov (Sofia, eea), 25.5. - 15.6.2014, prosjekt: «Wittgenstein and semiotics». Stipend fra [EEA](#) (European Economic Grant)

Zuzanna Szczerbanowska (Krakow, eea), 23.6.-21.9.2014, prosjekt: «Digital humanities traineeship». Leonardo da Vinci programmet (Erasmus).

Også de to sistnevnte er gjester ved Wittgensteinarkivet.

Gjesteforelesninger ved FoF

28. april holdt **Alan Janik** forelesningen «[The Philosophical Importance of Wittgenstein's War Experiences](#)» og 29. april holdt han forelesningen «[Wittgenstein at the Brenner Archives](#)»

8. mai holdt **Edmund Dain** forelesningen «[Ethics Without Propositions](#)».

Wittgensteins hytte i Skjolden

Idéen om å gjenreise hytten Wittgenstein fikk satt opp i Skjolden i 1914 går omlag 30 år tilbake i tid, men de siste par årene har arbeidet skutt ny fart (se f.eks.

<http://www.nrk.no/sognogfjordane/treng-pengar-til-gjenreising-1.11705284>).

Kommunen har kjøpt både tomten i "Østerrike" overfor Eidsvatnet og det opprinnelige trematerialet fra hytten. De originale tegningene er tapt, men nye er laget på basis av oppmålinger og gamle bilder. Det arbeides også med å samle inn fremdeles eksisterende inventar. Formelt får hytten status som "annet kulturhus". En stiftelse ved navn *Wittgenstein i Skjolden* er opprettet, og sammen med representanter fra det lokale styre og stell er også Universitetet i Bergen representert ved Rune J. Falch.

Stiftelsen skal arbeide med finansiering og gjennomføring av flytting og gjenoppbygging av hytten, samt sikre videre forsvarlig drift.

(Bildene er hentet fra bloggen [Einar Lunga: On Ludwig Wittgenstein and Skjolden: Connections between his personality and thinking](#))

FoF-folk i aksjon

Elin A. Elde har holdt 20 forelesninger til Exphil. m/etikk i Havanna, Cuba og er i ferd med å gjennomføre det samme i Puerto Escondido, Mexico. Kursene er i regi av GoStudy i samarbeid med Høgskolen i Nesna og etter opplegg fra UIO.

Claus Halberg holdt innlegget «If The Reversibility Of The Flesh Is The Answer, What, Then, Was The Question? In Search of the Question at the Heart of Merleau-Ponty's Fundamental Thought» på konferansen «[At the limits of phenomenology](#)», som fant sted på Vitenskapenes hus i Helsinki, i regi av Nordic Society for Phenomenology, 24-26. april.

Mette Kristine Hansen er blitt fagansvarlig for [sinnsfilosofi](#) i [Store norske leksikon](#).

Hans Marius Hansteen har holdt følgende to foredrag: «Politikk og poetikk: Ivar Aasen i lys av Jaques Rancière» på Studentsamlingen til Studentmållaget i Bergen, 22. februar og «Filosofi og dannelse» - Filosofisk torsdag på Fana bibliotek, 6. mars.

Erik Brown, Mette Hansen, Hans Marius Hansteen og **Ole Martin Skilleås** har, i tillegg til Frank Aarebrot (sam.pol.) bidratt med foredrag for NITO (Norges ingeniør og teknologorganisasjon) sin pensjonistgruppe denne våren. «Filosofiens 5 hovedgrener» var tema for foredragene. Erik snakket om epistemologi, Mette om metafysikk, Hans Marius om etikk og Ole Martin om estetikk. 12. juni avsluttes vårens foredragsrekke med paneldebatt om «Filosofiens 5 hovedgrener» der de fem foredragsholderne sitter i panelet.

Gunnar Karlsen har vært på NoSP ([Nordic Society for Phenomenology](http://www.nosp.no)) sin årlige konferanse, denne gang i Helsinki 24-26.april og holdt innlegget «Seeing sounds and hearing things - Merleau-Ponty on synaesthesia».

Anita Leirfall hadde 11. april møte med dekanen for Faculty of Communication ved Bilgi University, Istanbul, i forbindelse med planlegging av 8th International Conference on the Philosophy of Computer Games ved Bilgi University, høsten 2014.

-**Leirfall** var også medarrangør av den internasjonale workshopen «[Acquaintance](#)» ved NTNU, Trondheim, 24. April. Workshopen var arrangert av det NFR-finansierte forskningsnettverket «Representationalism or Anti-representationalism?» ([RAR](#))

-**Leirfall** holdt invitert gjesteforelesning med tittelen "Kant on Absolute Space as a Ground and the Feeling of Inner Difference Between Spatial Directions", Department of Philosophy, Bogaziçi University, Istanbul, 10. april.

-**Leirfall** presenterte paperet (refereed): "Kant's grounding of space and its relation to Euclidean and non-Euclidean spaces" på konferansen Nordic Network for Philosophy of Science 2014 Meeting, Department of Philosophy, Lund University, 27.-28. mars.

-**Leirfall** holdt invitert gjesteforelesning med tittelen "Kant on spatial directions as reciprocal positions. Some comments in light of the Negative Magnitudes", UK Kant Society, Manchester Metropolitan University, 20. mars.

-**Leirfall** organiserte og ledet (to) gjesteforelesninger med prof. Mark D. White,

CSI/CUNY ved h.h.v. Norges miljø- og biovitenskapelige universitet: "The Importance of Kantian Ethics to Economic Models of Choice" og ved Universitetet i Oslo (Filosofisk seminar & Norsk Kant-selskap): "Using Kantian Ethics to Improve Economics", 25. april.

(Podcast: <http://www.umb.no/ior-en/article/guest-lecture-mark-d-white>)

Helge Pettersen holdt innlegget «Bacon og malerkunsten hos Deleuze» i Forskergruppen for subjektivering og senmodernitets møte om *Kunst i møte med Bacon og Deleuze*.

Alois Pichler holdt presentasjonen «A study of Wittgenstein's usage of "Handlung", "Benehmen", "Verhalten" ... "Handlungsweise"» på [University of East Anglia](http://www.eastanglia.ac.uk) i Norwich 26. Januar.

- **Pichler** har også og deltatt som «external advisor» på et møte i Frankfurt om DFG / NEH prosjektet *Diachronic Markup and Presentation Practices for Text Editions in Digital Research Environments* 9.-10. januar.

Lars F. Svendsen holdt innlegget «Risikoen ved gentesting» på årets [Christiekonferanse](#) 25. april.

David G. C. Vogt er på et 6 måneders forskningsopphold ved Cardozo School of Law's [Program for Law and Humanities](#) i New York City, USA.

Personallytt

Vigdis Songe-Møller gikk over i en faglig svært aktiv pensjonisttilværelse (AFP-ordningen) 30. april. I og med hennes rolle innen prosjektet [Poetry and Philosophy](#) vil selve avskjedsmarkeringen først skje etter at prosjektet er avsluttet.

Vibeke Tellmann fikk ei jente 1. mars og Erlend Breidal en gutt 5. mars.

Vår administrasjonssjef, Steinar Thunestvedt, fylte 50 år 14. mai.

Eivind Kolflaath runder 50 år 23. juni. Da er nok de

fleste på sommerferie, så vi ønsker å markere Eivinds dag i forbindelse med sommeravslutningen her ved FoF.

Arrangement ved FoF i juni 2014

Vitenskapsteoretiske innlegg til Ph.D-graden

2. juni, 10:15 – 15:30 rom 130, Sydneplassen 12/13

Sarah Anna Szeltner holdt innlegget:
«Philosophy and philology. An essay about the value of philology for doing philosophy».

Ragnhild Hogstad Jordahl holdt innlegget:
«Metafysisk mulighet som nyttig og klargjørende begrep innenfor den modale ontologien».

Morten Nag Opsal holdt innlegget:
«Asymbolia for pain, anosognosia and pain without painfulness».

Internasjonalt Symposium: "Poetry and Philosophy in the Light of Plato's Protagoras"

Symposiet ble i år arrangert 4. – 6. juni.

Bergen Philosophy of Science Workshop

Seminarer i år gikk av stabelen torsdag 5. juni og fredag 6. juni.

Dorit Bar-On: Transparency, Expression and Self-Knowledge

Professor Dorit Bar-On holder gjesteforelesning ved FoF med tittelen:

«Transparency, Expression and Self-Knowledge» 10. juni kl. 14.15-16.00 i rom 210 i Sydneplassen 12/13.

Satelittmøte med tema bioetikk

FoF arrangerer sammen med National Institutes of Health et satelittmøte ved [verdenkongressen i bioetikk](#) organisert av International Association of Bioethics i Mexico City 24. juni. Dette er et møte der 12 yngre forskere fra afrikanske, asiatiske og latinamerikanske land deltar for å presentere sine prosjektideer, for å få veiledning i hvordan de kan utvikles til publikasjoner i gode, internasjonale tidsskrifter. FoF har organisert

slike møter hvert år de siste fem år, i Europa og Asia, og nå i Latin-Amerika. I tillegg er FoF igang med å forberede studieopphold for fire personer fra afrikanske land og Asia som skal oppholde seg i tre måneder høsten 2014 ved National Institutes of Health for å hospitere i deres forskningsetiske komiteer samt delta på seminarer og forskningsmøter i forskningsetikk. Dette er et samarbeidsprosjekt på fjerde året mellom FoF og National Institutes of Health i USA.

Publikasjoner

Hein Berdinesen: "Kontraktualisme, konsekvensialisme og fremtidige generasjoner" i Norsk filosofisk tidsskrift vol. 49, nr 2, 2014, s. 118-128.

Kevin Cahill: "Naturalism and the Friends of Understanding" i Philosophy of the Social Sciences, 44(4), 2014, 460-477

Espen Gamlund: "[En forskers bekjennelser](#)" i *Forskerforum* nr. 5, mai 2014, årgang 46. Bekjennelsene har bl.a. bidratt til at [Gamlund har blitt intervjuet og artikkelen kommentert](#) i UiBs egen avis *På Høyden*.

Claus Halberg: "Kjønn på hjernen: Historien om en pseudovitenskapelig hypotese" i Samtiden nr 1, 2014

Claus Halberg og Simen Øyen: "Cognition and Emotion: From Dichotomy to Ambiguity", i *Analecta Husserliana* vol 116, s. 473-484

Mette Kristine Hansen har skrevet artikler om «[identitetsteori](#)», «[fysikalisme](#)» og «[funksjonalisme](#)» i Store norske leksikon (SNL).

Hans Marius Hansteen: "[Toleranse og anerkjennelse - eller: Kva vil det seia å verdsetja mangfald?](#)" i: FLEKS - Scandinavian Journal of Intercultural Theory and Practice Vol 1, 2014

Jørgen Pedersen: "Samtykke i mor og barn-undersøkelsen" i Nytt Norsk Tidsskrift, vol 31, nr. 2, 2014.

Cappelen, Cornelius og Pedersen, Jørgen: "Rettferdig arveavgift. I Tidsskrift for Velferdsforskning, vol. 17, nr 2, 2014.

David G. C. Vogt: Anmeldelse av boken *The Concept of Injustice* av Eric Heinze, Routledge (2013) i tidsskriftet *Retfærd* nr. 1, årgang 37, 2014.

God sommer!